

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 2T/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618010159
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Juraj Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618010159.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudcom Mgr. Jurajom Lukáčom dňa 29. 10. 2018 v Liptovskom Mikuláši takto

rozhodol:

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/, § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku súd z a s t a v u j e trestné stíhanie obvineného T. V. X. C. X. L. M. É. Š. E., nar. XX. X. XXXX v Q., trvale bytom Mesto M., pre skutok

že

od júna 2017 doposiaľ, s výnimkou mesiacov august 2017, kedy na výživnom zaplatil 80,- €, septembra 2017, kedy na výživnom zaplatil 65,83 €, októbra 2017, kedy na výživnom zaplatil 21,31 €, decembra 2017, kedy na výživnom zaplatil 170,- € a apríla 2018, kedy na výživnom zaplatil 70,- €, neplatil výživné na svojho maloletého syna L. V., nar. XX.X.XXXX, hoci má dostatok finančných prostriedkov, ktoré si zarobil v zahraničí a z ktorých v súčasnej dobe žije a hoci rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/160/2012 z 20.2.2013 bola schválená rodičovská dohoda a T. V.Š. sa zaviazal prispievať na maloletého syna po 70,- € mesačne, do rúk matky H. N.V., W.. XX.X.XXXX, bytom T. Š. XXX/X, N.. Y. a tak za uvedené obdobie dlhuje na výživnom Denise Liptákovej najmenej 302,86 €,

ktorým mal spáchať prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona,

pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podala obžalobu na obvineného T. V., nar. XX. X. XXXX, stíhaného za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať na tom skutkovom základe opísanom vo výroku tohto rozhodnutia s tým, že výživné na maloletého syna neplatil od júna 2017 doposiaľ.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku

Obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu, trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona samosudca preskúmal obžalobu a podľa § 241 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku v spojení s § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku zastavil trestné stíhanie, keďže skutok nie je trestným činom a rovnako nie je daný dôvod na postúpenie veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka mal. L. H. N. podala dňa 21. 12. 2016 trestné oznámenie na T. V.Š., nar. XX. X. XXXX z dôvodu, že ako otec maloletého nezaplatil výživné za mesiac september a október 2016, v novembri zaplatil súdom určenú sumu 70,- eur a za december znovu nezaplatil, teda dlh na výživnom predstavuje 210,- eur. Poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Liptovský Mikuláš uznesením pod ČVS: ORP-840/OO-LM-2016 zo dňa 12. 1. 2017 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie T. V. za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že za obdobie od septembra 2016 doposiaľ neplatil výživné na svojho maloletého syna L. a tak za uvedené obdobie dlhuje na výživnom čiastku 210,- eur. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo obvinenému doručené dňa 22. 12. 2017. Matka maloletého dieťaťa vo výpovedi dňa 13. 4. 2017 zopakovala, že obvinený nezaplatil výživné za mesiace september, október a december 2016. Po tom ako ho kontaktoval policajt ohľadom trestného oznámenia obvinený doplatil dlžnú sumu 210,- eur a nasledujúce mesiace január až marec 2017 si riadne plnil vyživovaciu povinnosť, teda v čase výsluchu nemal žiadne podližnosti. Počas doby neplatenia výživného na syna tento núdzou netrpel a bolo o neho dobre postarané. Z úradného záznamu (na č. I. 8) spísaného povereným príslušníkom PZ vyplýva, že matka dieťaťa dňa 27. 2. 2017 telefonicky potvrdila vyplatenie dlžnej sumy 210,- eur obvineným s tým, že jej riadne vyplatil výživné za mesiace január a február 2017. Poverený príslušník PZ uznesením zo dňa 15. 4. 2017 prerušil trestné stíhanie, nakoľko pre neprítomnosť obvineného vec nemožno náležite objasniť. Uznesením zo dňa 22. 12. 2017 poverený príslušník rozhodol o pokračovaní v trestnom stíhaní. Obvinený bol vypočutý dňa 22. 12. 2017 a potvrdil, že k decembru 2017 má dlh na výživnom v plnej výške vyrovnaný. Matka dieťaťa pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu uviedla, že obvinený si svoju vyživovaciu povinnosť za rok 2016 dodatočne splnil, za rok 2017 platil nasledovne: január 140,- eur, február 70,- eur, marec neuhradil, apríl 140,- eur, máj 60,- eur, jún a júl neuhradil, august 80,- eur, september 65,83 eur, október 21,31 eur, november neuhradil a december 170,- eur. Súčasne predložila výpisy z účtu preukazujúce uvedené platby. Podľa úradného záznamu zo dňa 5. 4. 2018 matka vysvetlila, že obvinený jej za mesiace september a október 2016 uhradil celé výživné, o čom doklad nemá, v januári 2017 jej uhradil 140,- eur, z ktorých 70,- eur započítala na december 2016.

Po preskúmaní obžaloby, vychádzajúc z obsahu spisového materiálu doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie voči obvinenému nenapĺňal všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu už v čase vznesenia obvinenia, t. j. dňa 12. 1. 2017. Nebol naplnený znak objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona a to neplnenie zákonnej povinnosti vyživovať iného páchatelom najmenej tri mesiace v období dvoch rokov. Je pravdou, že podľa údajov matky dieťaťa v trestnom oznámení obvinený nezaplatil výživné na syna za mesiace september, október a december 2016, čo viedlo povereného príslušníka PZ ku vzneseniu obvinenia T. V.. V ďalšom štádiu prípravného konania, najmä pri preštudovaní spisu matka dieťaťa ozrejmila, že v januári 2017 obvinený zaplatil na výživnom 140,- eur, z ktorých 70,- eur započítala na mesiac december 2016. Keďže podľa výpisu z účtu bolo v mesiaci január 2017 výživné v sume 140,- eur zaplatené k rukám matky dňa 13. 1., je nepochybné, že obvinený zaplatil dlžné výživné za predchádzajúce mesiace september a október 2016 preukázateľne skôr a to v období po podaní trestného oznámenia do vznesenia obvinenia. Hoci matka nedisponuje dokladom o úhrade výživného za tieto mesiace, v dôsledku čoho nie je možné určiť presný dátum zaplatenia výživného, podľa ustálenej súdnej praxe ak prichádzajú do úvahy viaceré verzie skutkového deja, je potrebné sa prikloniť k tej, ktorá je pre obvineného priaznivejšia. V okolnostiach prejednávanej veci je v zmysle vyššie uvedenej zásady potrebné uprednostniť skutkové tvrdenie, že obvinený zaplatil dlžné výživné za mesiace september a október 2016 skôr ako mu bolo vznesené obvinenie. Inými slovami orgány činné v trestnom konaní jednoznačne nepreukázali, že v čase vznesenia obvinenia obvinený nezaplatil dlžné výživné aj za mesiace september a október 2016. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a z dôkazov zadovážených v prípravnom konaní je zrejmé, že T. V. ku dňu 12. 1. 2017 (ku dňu vznesenia obvinenia) neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného preukázateľne iba v rozsahu jedného mesiaca (decembra 2016). Z uvedených dôvodov nebolo vznesenie obvinenia T. V. dňa 12. 1. 2017 súladné so zákonom, nekorešpondovalo skutkovému stavu, v dôsledku čoho bolo predčasné a nedôvodné, pretože je zrejmé, že už v čase vznesenia obvinenia skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie, nebol trestným činom. Aj prejednávaný prípad je dôkazom toho, že pre vznesenie obvinenia nie je postačujúce uspokojiť sa s obsahom trestného oznámenia, poverený príslušník PZ má zadovážiť potrebné podklady, vysvetlenia a ak je nevyhnutné aj opakovane vypočuť dotknuté osoby hoci aj krátko pred vznesením obvinenia, aby skutkový stav bol zistený náležite a spoľahlivo odôvodňoval začatie trestného stíhania vo veci a vznesenie obvinenia, prípadne iný postup. Uvedené konštatovanie je umocnené o to viac, ak je trestné oznámenie podávané hneď po uplynutí 3 mesiacov neplatenia výživného a rovnaký skutkový

stav (v otázke doby neplatenia výživného) je prevzatý aj do uznesenia o vznesení obvinenia. To je aj prípad prejednávanej veci. Ak aj vyšlo najavo až po vznesení obvinenia, že ku dňu vznesenia obvinenia nie je naplnený znak neplatenia výživného najmenej po dobu 3 mesiacov, prokurátorka mala namiesto podania obžaloby zastaviť trestné stíhanie.

Skutočnosť, že obvinený uhradil výživné za mesiace september, október a december 2016, ako aj nasledujúce mesiace, sa premietla aj do skutkovej vety obžaloby, keď je oproti uzneseniu o vznesení obvinenia začiatok neplatenia výživného obvineným určený až na mesiac jún 2017. V zmysle ust. § 278 ods. 1 Tr. poriadku súd rozhodoval o skutku tak ako je uvedený v obžalobe, hoci je zrejmé, že obvinený bol pôvodne (v uznesení o vznesení obvinenia) stíhaný za neplatenie výživného za obdobie od septembra 2016. Ak v čase vznesenia obvinenia neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, T. V. nemohlo byť zákonne vznesené obvinenie za trestný čin a z rovnakých dôvodov nemôže byť na neho podaná ani obžaloba za rovnaký skutok.

Na závere súdu, že prejednávany skutok nie je trestným činom nič nemení špecifická povaha trestného činu zanedbania povinnej výživy s poukazom na ust. § 122 ods. 13 Trestného zákona, podľa ktorého ide o pokračovanie konania až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa. Ak nie je splnená podmienka neplatenia výživného najmenej po dobu 3 mesiacov v čase vznesenia obvinenia, táto nemôže byť dodatočne, v ďalšom štádiu trestného stíhania splnená tým, že páchatel neplatil výživné počas iných, nasledujúcich najmenej 3 mesiacov. Ak v čase vznesenia obvinenia určité konanie nie je trestným činom, nemôže sa ním stať ani neskôr v čase vykonávania ďalších procesných úkonov. Uvedený záver je absolútnym vyjadrením zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo. Vyššie uvedené právne posúdenie veci plne rešpektuje aj rozhodovaciu prax súdov (napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/8/2018 zo dňa 13. 2. 2018).

Nad rámec vyššie uvedených dôvodov neuniklo pozornosti súdu, že už dňa 13. 4. 2017 matka dieťaťa potvrdila, že obvinený dodatočne zaplatil dlžné výživné a splnil si vyživovaciu povinnosť aj v nasledujúcich mesiacoch, teda v čase výsluchu matky nemal žiadny dlh na výživnom. Rovnako matka potvrdila, že počas doby neplatenia výživného dieťa núdzou netrpelo, teda neplatenie výživného nemalo trvalo nepriaznivé následky. Niet pochýb o tom, že už v apríli 2017 mal orgán činný v trestnom konaní spoľahlivo preukázaný zánik trestnosti činu z dôvodu účinnej ľútosti v zmysle § 86 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ktorá skutočnosť je obligatónym dôvodom zastavenia trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. h/ Tr. poriadku. Namiesto toho poverený príslušník PZ prerušil trestné stíhanie z dôvodu, že pre neprítomnosť obvineného nemožno vec náležite objasniť. Súdu nie je zrejmé, akú okolnosť bolo nevyhnutné objasniť osobnou účasťou obvineného, ak v danom čase mal poverený príslušník preukázateľne vedomosť o tom, že zanikla trestnosť činu, čím pominul dôvod pokračovať v trestnom stíhaní. Zánik trestnosti činu z dôvodu účinnej ľútosti a s tým súvisiaca povinnosť orgánu činného v trestnom konaní zastaviť trestné stíhanie má prednosť pred požiadavkou, aby bolo obvinenému umožnené vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu. Prijatie opačného výkladu by znamenalo, že hoci páchatel preukázateľne zaplatil dlžné výživné a spáchanie trestného činu nemalo trvalo nepriaznivé následky, musí byť trestné stíhanie namiesto zastavenia prerušené len z dôvodu neprítomnosti obvineného (a jeho nevypočutia k predmetu výsluchu) napr. aj na niekoľko rokov, čo len umelo predlžuje trestné stíhanie. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že štátne orgány majú interpretovať právne normy takým spôsobom, ktorý nepoprie účel, ktorý sa konkrétnou normou sleduje, i keď by takýto výklad bol rozpore s doslovným znením právneho predpisu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môžu prokurátor aj obvinený do 3 pracovných dní od jeho oznámenia podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok